

**Mārupes novada pašvaldības Izglītības un jaunatnes konsultatīvās padomes sanāksmes
PROTOKOLS Nr. 2/2022**

DATUMS: 2022. gada 10. maijs

SĒDE SĀKAS: plkst. 17:00

VIETA: Jauniešu centrā “Hēlijs”

Sanāksmē piedalās izglītības un jaunatnes konsultatīvās padomes locekļi:

1. **Zigmunds Vīķis**, Mārupes pamatskolas skolas padome
2. **Jānis Palkavnieks**, Mārupes novada iedzīvotājs
3. **Rihards Igāns**, Izglītības dienesta Jaunatnes lietu speciālists
4. **Sigita Sakoviča**, Mārupes pamatskolas direktore
5. **Guntis Ruskis**, SIA “Drošas velobraukšanas skola”
6. **Agnese Kļaviņa**, Mārupes Mūzikas un mākslas skolas padome
7. **Zane Dresmane**, Biedrība “Pierīgas Partnerība”
8. **Lāsma Luksa**, Biedrība “Mārupes nākotnei”
9. **Silva Jeromanova-Maura**, Biznesa vēstniecība
10. **Inta Bimbirule**, Mārupes novada iedzīvotāja
11. **Sarmīte Āboliņa**, Mārupes novada iedzīvotāja
12. **Silvestrs Savickis**, pārstāv biedrību “Mārupes uzņēmēji”

Sanāksmē nepiedalās:

13. **Emīls Erciņš**, Babītes vidusskolas skolēnu pašpārvalde
14. **Jānis Zariņš**, Mārupes novada iedzīvotājs
15. **Laine Paupere**, Mārupes novada Jauniešu Dome
16. **Elizabete Marta Kaļķe**, Babītes vidusskola skolēnu pašpārvalde
17. **Indra Kārklīņa**, Babītes Mūzikas skolas vecāku padome
18. **Agnese Meiija**, Mārupes novada iedzīvotāja, LRA Mārupes nodaļas vadītāja
19. **Sarmīte Antiņa**, Izglītības dienesta vadītāja
20. **Inese Šīmane**, Pirmsskolas izglītības iestādes "Zīlūks" vadītāja

Sanāksmē pieaicināti piedalās:

21. **Ilze Krēmere**, Izpilddirektora vietniece
22. **Mārtiņš Bojārs**, Domes priekšsēdētāja vietnieks
23. **Elīta Lecko**, Izglītības dienesta Izglītības darba speciāliste
24. **Erita Rutkovska**, Izglītības dienesta Izglītības darba speciāliste
25. **Rūta Arāja**, Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja palīdze

Darba kārtība:

1. Informatīvi jautājumi. (Ziņo I.Krēmere.):
 - 1.1. Jauniešu centra tapšana un plāni;
 - 1.2. Pašvaldības iesaiste Ukrainu bēgļu jautājumos;
 - 1.3. Civilās aizsardzības pasākumi novadā;
 - 1.4. Mobilitātes jautājumi un sasaiste ar izglītības iestādēm.
2. Mārupes īpašie bērni, jeb speciālās programmas katrā skolā, priekšlikumi par dienas centra izveidošanu īpašiem bērniem. (Ziņo: I.Bimbirule un G.Anča).
3. Diskusijas par bērnu skaita palielināšanos un izglītības iestāžu kapacitāti, īpaši 1.klašu skolēnu uzņemšanu. (Ziņo: E.Lecko).
4. Diskusija, priekšlikumi, kā izveidot un sasniegt Mārupes izglītības iestāžu audzēkņu sociālās un caurviju prasmes, lai veicinātu radošumu tehnoloģiju laikmetā. Tai skaitā - kā veicināt Mārupes novada “smadzeņu centru/s”. (Diskusiju vada Z.Vīķis).

NORISE:

Izglītības un jaunatnes konsultatīvās padomes sanāksme notiek jauniešu mājā “Hēlijs”, sanāksmes sākumā R.Igāns vada ekskursiju un iepazīstina padomes dalībniekus ar jauniešu māju, tās pagalmu, siltumnīcu un viedo soliņu. Sanāksmi atklāj un vada Z.Vīķis.

1. Informatīvi jautājumi. (Zīno I.Krēmere.):

1.1. Jauniešu centra tapšana un plāni:

R.Igāns iepazīstina klātesošos ar jauniešu centra telpām un ārtelpu. Informē klātesošos par jauniešu mājas izveidi, tās pagalmu, siltumnīcu un viedo soliņu.

1.2. Pašvaldības iesaiste Ukrainu bēgļu jautājum

I.Krēmere informē klātesošos par palīdzību, kuru sniedz Mārupes novada pašvaldība Ukrainas kara bēgļiem. Šobrīd ir aktīvi sākusies Ukrainas bēgļu reģistrācija, vīzu izsniegšana un sociālo pakalpojumu sniegšana Mārupes novadā. Kā arī novadā esošie uzņēmēji ir izziņojuši Mārupes novada pašvaldībā darba vietas Ukrainas kara bēgļiem. Informē klātesošos par finansiāliem atvieglojumiem, kurus Pašvaldība sniedz iedzīvotājiem, kuri uzņem Ukrainas kara bēgļus. Dalās ar ģeotelpisko sistēmu, kas tiek izmantota iekšējai pielietošanai, kurā ievietota aktuālākā informācija, kas ir saistīta ar Mārupes novada pašvaldībā uzņemtajiem Ukrainas bēgļiem. Informē par aktuālajiem datiem, izmantojot ģeotelpisko karti, kā Ukrainas bēgļu kopskaits, palīdzības sniegšanas punkti Mārupes novada pašvaldībā. Izceļ, ka Mārupes novada pašvaldības mājaslapā ir pieejama izvērstā un aktuālākā informācija par iespēju palīdzēt Ukrainas bēgļiem.

1.3. Civilās aizsardzības pasākumi novadā.

I.Krēmere informē klātesošos par pastāvošo Pašvaldībā esošo Civilās aizsardzības komisiju un Civilās aizsardzības plānu, kas ir saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem. Aktualizē Pašvaldības mājaslapā esošo sadaļu saistībā ar Civilās aizsardzības pasākumiem novadā, kur tiek konstanti atjaunota un ir pieejama aktuālākā informācija.

Z.Vīķis uzsver, ka ir nozīmīgi ar informāciju dalīties dažādos veidos, izmantojot dažādus līdzekļus.

I.Krēmere papildina, ka valstiskā līmenī informācijas izplatīšana trauksmes situācijās tiek regulēta un ir efektīva.

1.4. Mobilitātes jautājumi un sasaiste ar izglītības iestādēm.

I.Krēmere informē, ka šis jautājums ir aktuāls arī skolu līmenī. Norāda, ka šobrīd tiek nodrošināta skolēnu sabiedriskā transporta pārvadājumi, lai skolēni varētu nokļūt izglītības iestādēs, bet jāņem vērā, ka, sekojot noteikumiem, Pašvaldībai nebūtu jānodrošina šie autobusi, jo esošo teritoriju pārklāj sabiedriskā transporta tīkls. Pagaidām skolēnu sabiedriskā transporta pārvadājumi turpināsies. Nepieciešams optimizēt novadā sabiedriskā transporta maršrutus, iespējams integrējot tajā arī skolēnu autobusu maršrutus. Rīgas metropoles ietvaros tiek izskatīts sabiedriskā transporta izvietojums, plānojot kā optimizēt sabiedriskā transporta maršrutus un tiek vērsts uzsvars uz to kā iekļaut dzelzceļu kā pamata pārvietošanās līdzekli jaunajā mobilitātes plānā. Attiecīgi, izvērtējot mobilitātes punktus dzelzceļam, kur lidostā Mārupē atrastos starptautiskais mobilitātes punkts. Mobilitātes punktus nepieciešams nodrošināt sabiedriskā transporta pārklājumu, toties mikromobilitātes punktus jāspēj nodrošināt velosipēdu un automašīnu ceļus, un drošu pārvietošanos gājējiem. Informē, ka šī gada plānā Pašvaldībai ir iekļauts izstrādāt mobilitātes plānu, sadarbībā ar Rīgas Metropoles mobilitātes plānojumu, tā nodrošinot, ka savstarpēji abi plānojumi ir saskaņoti. Pēcāk tiks plānots kā aktualizēt un plānot iekšējos jautājumus, kuri saistīti ar mobilitāti, it sevišķi velo ceļiem, kuri ir sevišķi aktuāli Pašvaldībā.

G.Ruskis aktualizē, ka šobrīd esošā infrastruktūra nav atbilstoša, lai Pašvaldība varētu atteikties un pārtraukt skolēnu autobusu maršrutu pārvadājumus.

M.Bojārs norāda, ka tiek plānots pārtransformēt ceļu kustību virzienus, pārplānojot esošos ceļus kā vienvirziena ceļus.

I.Krēmere atbalsta priekšlikumus, norādot, ka šādi lēmumi tiks izsvērti un izplānoti, pirms tie tiks pieņemti.

2. Mārupes īpašie bērni, jeb speciālās programmas katrā skolā, priekšlikumi par dienas centra izveidošanu īpašiem bērniem. (Ziņo: I.Bimbirule un G.Anča).

Padomes dalībniekus iepazīstina ar meiteni vārdā Karla, kurai ir 10 gadi. Karla ir meitene ar īpašām vajadzībām.

I.Bimbirule informē klātesošos par to, ka sabiedrībā kopumā arvien vairāk ir iedzīvotāju ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem, kuri var būt gan iedzimti, gan iegūti. Kā arī bērnu skaits ar īpašām vajadzībām pieaug. Šie traucējumi bērnu vidū ir dažādi, tie var būt funkcionāli traucējumi bērniem, bērni ar izmaiņām hromosomās, bērni ar autiskā spektra traucējumiem vai garīga rakstura saslimšanām. Izceļ, ka iegūtus traucējumus dzīves laikā var izraisīt insulti, mugurkaula šķērsbojājumi, negadījumi / avārijas, onkoloģija, deģeneratīvas saslimšanas un rezultāts dabīgam novecošanās procesam. Izceļ, ka bērniem ar īpašām vajadzībām ir ietekmēta viņu spēja veikt pašaprūpi, viņiem iestājas invaliditāte un lielākā daļa paliek līdzatkarīgi no ģimenes/sabiedrības atbalsta. Rezultātā šo bērnu ģimenes izdeg un vecāki noveco. Dalās ar 2020. gada statistiku vairākos Latvijas novados par Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas publisko pārskatu 2020 gadam. Šobrīd problemātika ir, ka ne visi bērni ar īpašām vajadzībām var apmeklēt skolu, tā norobežojot viņus no iespējas socializēties, kā rezultātā bērniem veidojas sociālā izolācija un atstumtība.

Piedāvā risinājumus kā radošās darbnīcas, kur bērni ar īpašām vajadzībām varētu socializēties 2-3 reizes nedēļā. Nākotnē iespējama dienas centra izveide, kur notiktu aktivitātes ne tikai bērniem ar funkcionāliem vai garīga rakstura traucējumiem, bet arī pieaugušiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Šobrīd ir aktīvas vairākas iniciatīvas, kas attīsta un risina šo jautājumu, veidojot radošās darbnīcas. Izceļ, ka būtu nozīmīgi veidot jaunu pieeju kā turpināt izmantot jau vecos resursus. Nepieciešams izglītēt un apmācīt cilvēkus ar jaunu pieeju darbam ar cilvēkiem, kuriem ir dažāda rakstura traucējumi. Norāda, ka šobrīd trūkst finansējuma un telpas, lai šo efektīvi risinātu.

Nākotnē iespējamie risinājumi ir radošo darbnīcu izveide, kur bērni varētu socializēties 2-3 reizes nedēļā, dienas centra izveide, kur notikt dažāda veida nodarbēm bērniem ar funkcionāliem vai garīga rakstura traucējumiem, kā arī pieaugušajiem ar speciālām vajadzībām. Efektīvs risinājums ir arī grupu dzīvokļu izveide, kur šobrīd vērojams labs piemērs Ogrē. Šie grupu dzīvokļi ir risinājums ne tikai cilvēkiem ar invaliditāti no bērnības, bet arī cilvēkiem, kuri traucējumus iegūst dzīves laikā.

Z.Vīķis dalās ar atbalstu un izceļ nozīmību skolās izveidot klases ar specializētu programmu, lai iesaistītu, integrētu bērnus ar dažāda rakstura traucējumiem, tā veicinot iekļaušanu, atbalstu un iecietību sabiedrībā.

J.Palkavnieks dalās ar personīgo pieredzi kā funkcionē bērnu asistentu programma, kā šāda veida programmās var iesaistīt seniorus. Izceļ nepieciešamību aktualizēt un informēt sabiedrību par bērniem ar īpašām vajadzībām.

G.Ruskis informē klātesošos, ka biedrība "Pierīgas biedrība" ir iesniegusi sanitārā konteinera izveidei projektu, kurš būtu pieejams arī cilvēkiem ar dažāda rakstura traucējumiem

I.Krēmere noskaidro vai ir pastāvoša organizācija vai biedrība, kas apvieno ģimenes ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības, pauž piemēru, kas ir Olainē. Aicina veidot organizāciju Mārupes novadā vecākiem ar bērniem ar īpašām vajadzībām.

3. Diskusijas par bērnu skaita palielināšanos un izglītības iestāžu kapacitāti, īpaši 1.klašu skolēnu uzņemšanu. (Zino: E.Lecko).

E.Lecko informē klātesošos par pašvaldībā dibinātajām un esošajām izglītības iestādēm, tajā skaitā izglītojamo skaita dinamiku kopš 2017.gada. Dalās ar statistiku par izglītojamo skaita dinamikas augumu, informē, ka šobrīd vērojamā tendence norāda, ka nākotnē skolēnu skaits būtiski augs. Šobrīd pirmo klašu skolnieku skaits ir lielāks kā Mārupes novada pašvaldības skolu kapacitāte. Izvirza problemātiku, par Mārupes novada pašvaldības skolu kapacitāti, kur jau šobrīd izglītības iestādes atsaka pirmās klases skolniekiem mācību vietu.

Z.Vīķis aicina izvirzīt jautājumu par augošo problēmu saistībā ar izglītojamo skaita dinamikas augumu un skolu nepietiekamo kapacitāti Pašvaldībai.

Diskusijā piedalās klātesošie.

Izceļ līdz šim aktualizēto deklarācijas principu, kur, uzņemot bērnus pirmajā klasē, prioritāru vietu izglītības iestādēs iegūst Pašvaldībā ilgāk deklarētas ģimenes. Tiek izskatīti risinājumi problēmai:

- *Iesaistīt Mārupes novadam tuvumā esošās skolas;*
- *Veidot skolās izglītojamajiem pirmās un otrās maiņu principu mācību procesā;*
- *Iesaistīt privātā sektora uzņēmējus, kuri palīdzētu ar noslogojumu Mārupes novada pašvaldības skolās, kā PII;*
- *Piedāvāt izglītības iestādēm mācību stundas organizēt daļēji klātienē un daļēji attālināti;*

Nolemj iesaistīt un veikt aptauju Mārupes novada iedzīvotājiem, lai noskaidrotu cilvēku skaitu, kuriem šis jautājums un tā problemātika ir aktuāla. Iedzīvotāju viedokli par: vecāku vēlmēm saistībā ar mācību iestādēm Mārupes novada pašvaldībā; privāto izglītības iestāžu kapacitāti; inovatīvu mācību pieeju kā daļēji attālināts režīms; maiņu princips.

Vienojas par vairāku aptauju izveidi – iedzīvotājiem – vecākiem un pedagogiem - Mārupes novada pašvaldībā, lai uzzinātu sabiedrības viedokli. Paralēli piedāvāt inovatīvus veidus kā risināt skolu kapacitāti, kā arī noskaidrot privātā sektora uzņēmējus šajā nozarē un to pieejamos resursus, lai iesaistītos situācijas risināšanā.

4. Diskusija, priekšlikumi, kā izveidot un sasniegt Mārupes izglītības iestāžu audzēkņu sociālās un caurviju prasmes, lai veicinātu radošumu tehnoloģiju laikmetā. Tai skaitā - kā veicināt Mārupes novada “smadzeņu centru/s”. (Diskusiju vada Z.Vīķis).

Z.Vīķis iezīmē, ka zināšanas, radošums, analītiskā domāšana un spēja tās pielietot problēmu vai izaicinājumu atrisināšanai ir viens no potenciāli spēcīgākajiem Mārupes attīstības un Latvijas izaugsmes resursiem. Informē klātesošos un uzsver nozīmību Mārupes novada pašvaldības intelektuālajam potenciālam. Aicina veicināt mūsu mentalitātes un uzskatu kā kopu attīstību. Iezīmē, ka nepieciešams veicināt izglītotu cilvēku iesaisti Mārupes novada pašvaldībā, tā ceļot Mārupes novada intelektuālo potenciālu.

J.Palkavnieks: dalās ar pieredzi kā pašvaldība var iesaistīties, lai nodrošinātu augsti kvalificētu cilvēku iesaisti pašvaldībā un paliktu tajā kā iedzīvotāji, tā sniedzot atvaru pašvaldībai. Dalās ar piemēru no Cēsu pilsētas, kur ieguva pieredzi kā Pašvaldība veicinot IT zināšanas iedzīvotājiem, veicināja šo iedzīvotāju pārkvalificēšanos IT jomā, uzsākot jaunas darba attiecības, bet nemainot dzīvesvietu, tā sniedzot Cēsu pilsētā kā intelektuālu, tā finansiālu ieguldījumu.

Z.Vīķis turpina, aicinot veicināt diskusiju par to, ka nepieciešams veicināt Mārupes novada pašvaldības skolu prestižu, kā arī nepieciešams veicināt skolēnu mācību procesa turpināšanu Mārupē pēc sākumskolas, kas nodrošinās attīstību Mārupē. Turpina izceļot mērķus, kuri ir jāattīsta Mārupes novada pašvaldības izglītības iestādēs. Mērķi ietver inovatīvu, radošu un uz izaugsmi mērķētu izglītības vidi Mārupes skolās. Iezīmē, ka attīstot talantus un individuālas personības un veicinot, ka izglītojamie lepojas ar savu iegūto izglītību Mārupes novada pašvaldībā, tiek veicināta Mārupes skolu atpazīstamība un prestižs. Norāda, ka vīriešu īpatsvars skolotāju vidū ir mazāks,

aicina iesaistīt un meklēt veidus kā iesaistīt Mārupes novada pašvaldības skolās skolotājus - vīriešus. Aicina iesaistīt vecākus sadarboties ar skolu un skolā esošo personālu, lai veidotu sekmīgu un multifunkcionālu vidi. Norāda, ka nepieciešams sekot līdzi labajiem piemēriem.

Diskusijā piedalās klātesošie.

Tiek nonākts pie vairākiem risinājumiem, kā attīstīt Mārupes novada izglītības iestādes un veicināt tajās radošumu:

- *Aicina iesaistīties “Neiespējamā misija” Mārupes iedzīvotājus, lai veicinātu sabiedrības vīriešu iesaisti skolotāja lomā;*
- *Nepieciešams izglītēt skolotājus un skolu personālus par inovatīvas, radošas un iesaistošas mācību vides izveidi;*
- *Nepieciešams izglītēt vecākus par inovatīvas, radošas un iesaistošas mācību vides izveidi;*
- *Veidot Mārupes novada izglītības iestādēm pieredzes apmaiņas un labās prakses dalīšanās pasākumus;*
- *Veidot tikšanās ar skolas padomēm, izglītēt un informēt par inovatīvas un iesaistošas mācību vides izveidi;*
- *Veidot Mārupes skolu absolventu pasākumus.*

Z.Vīķis izsaka priekšlikumu nākamo tikšanos organizēt augusta vidū.

SĒDI BEIDZ: plkst. 19:20

IZTEIKTIE PRIEKŠLIKUMI:

1. Izveidot organizāciju Mārupes novada pašvaldībā, kas apvienotu ģimenes ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības;
2. Saistībā ar problemātiku, kas saistās ar Mārupes skolu kapacitāti, veidot aptaujas, lai apzinātu Mārupes iedzīvotāju un privātā sektora uzņēmēju tēmas aktualitāti, viņu viedokli un iespējamus risinājumus
3. Izglītēt vecākus un skolotājus Mārupes novada skolās par inovatīvas, radošas un iesaistošas mācību vides izveidi;
4. Veidot pasākumus, kur skolu personāls un padomes satiktos un dalītos ar labās prakses piemēriem, apmainītos ar pieredzēm un dalītos ar risinājumiem, kā veicināt inovatīvas un iesaistošas mācību vides izveidi;
5. Veidot Mārupes skolu absolventu pasākumus;
6. Nākamā tikšanās tiks organizēta augustā.

PIELIKUMI:

1. Sanāksmes prezentācija;
2. Mārupes īpašie bērni;
3. Mārupes novada izglītības iestāžu kapacitāte, izglītojamo skaits tajās un turpmākā prognoze;
4. Mārupes intelektuālais potenciāls.

Protokolu sagatavoja:

R.Arāja, Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja palīdzē

Sanāksmes vadītājs:

Z.Vīķis, Mārupes pamatskolas skolas padome